

ned. Men man fandt et andet System, om hvilket man mente, at det ikke havde saa store Misligheder, idet man nemlig fastsatte Lønningstillægene først efter Byg alene og dernæst efter de fire væsentligste Kornsorter. Det havde ikke nogen stor administrativ Vanfærlighed, idet det er ulige lettere at lægge de fire Kapitelstarter sammen og saa udregne, hvor stort Tillæget skulde være, end at foretage den tidligere nævnte vidtløftige Beregning. Men paa den anden Side er det afgjort, at Statens Indtægter paa ingen Maade stige og falde, efter som Prisen paa Rug, Byg, Hvede og Havre steg eller faldt. Landmændens Indtægter ere maasse stegne i Forhold til, som Kornet steg i Pris, skjøndt det er høist rimeligt, at der er mange andre Faktorer, som her har gjort sig gjældende, hvoriblandt jeg blot skal nævne, at Høstens Kvantitet ogsaa maa komme i væsentlig Betragtning; men vist er det, at Statens Indtægter ikke kunde siges at staa i Forhold til, om Priserne paa Rug, Byg, Hvede eller Havre gik op eller ned. Og hvad der er ligesaa sikkert, er, at Embedsmændenes Udgifter til den daglige Forbrug heller ikke paa nogen Maade kunde siges at staa i Forhold dertil. Om Bygget stod i 7 Rd. pr. Td., var for de fleste Embedsmænd en mindre væsentlig Betragtning, end om Smør stod i 2 à 3 Mk. pr. Pd., thi Forbruget af Smør spiller i en Familie af Middelstanden en langt større Rolle end Forbruget af Byg, og saaledes kan det gaas igjennem, selv om man kun vil holde sig alene til den Del af Udgifterne, som virkelig staar i Forbindelse med Livets Ophold, Mad og Drikke; men det er jo endvidere aldeles afgjort, at de aarlig veksende Priser paa Byg, Rug, Hvede og Havre i ingen Henseende staa i Forhold til, hvad Klæder og Skotøj, Vølig, Vns og Brendsel koste, og at man derved bragte Embedsmændene ind i en høist usikker Tilstand, hvor det ene Aar høie Kornpriser kunde give dem noget Mere, end de strengt taget behøvede til at komme ud af det, — skjøndt de Tilfælde vistnok ikke vare mange — men hvor ganske vist lave Kornpriser ofte medførte, at en Del af det, de troede at kunne regne paa som Indtægt, forsvandt. Sædprincippet er vistnok i sin Tid blevet optaget i vore Love, fordi der i dette Ord og i denne Opstilling af Kapiteltaxten var en vis, hvad skal jeg kalde det, agerdyrkende Klang, som virkede velgjørende paa mange Dren her i denne Forsamling. Man syntes, at det ligesom knyttede Lønningssforholdene til Danmarks hele Karakter som agerdyrkende Land, og man gik villigere ind paa 1 Rd., naar den ydedes i Form af $\frac{1}{5}$ Td. Byg, end naar den ydedes i Form af 2 Tremarker eller 1 blant Sølvbaler. Det er ikke saa ganske sjældent, at den Betragtning gjør sig gjældende hos Folk, at man ikke ser paa den absolute Udgift, men mere paa den Form, hvorunder den udredes, og naar man blot ikke faar det altfor tydelig at se, at det er

de kontante Penge, det gjælder om, saa finder man sig lettere i Byrden, end man ellers vilde gjøre. Jeg tror imidlertid, at den stigende Erfaring, der blev høftet med Hensyn til dette Spørgsmaal, var af den Natur, at baade den lovgivende Forsamling, Rigsdagen og Regjeringen kom til Erkendelse af, at dette Sædsystem i sig selv ikke var noget praktisk eller hensigtsmæssigt System, og at det var ufornuftigt at følge det; men er dette Tilfældet, saa skjøner jeg virkelig ikke, hvorledes Opgivelsen af hint System skal kunne føres i Marken som Argument mod dette Lovforslag, navnlig naar det er Rigsdagen selv, som har deltaget, frit og utvungen og efter sin bedste Overbevisning, i at sjerne dette System. — Der bliver tilbage den sidste Post: at Bestemmelsen om, at Lønningslovene kun skulde revideres hvert 10de Aar, afgiver et Motiv til ikke nu at gaa ind paa det Lønningstillæg, hvorom der er Tale. Angaaende disse Revisionsbestemmelser ville maasse afskillige Medlemmer erindre, at der jævnlig har været ført en Debat mellem det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds og mig om Hensigtsmæssigheden af, at de vedtagne og af Kongen stadfæstede Love saaledes igjennem Bestemmelser om periodisk tilbagevendende Revision behæftedes med, hvad jeg kunde kalde det Svaghedsmerke. Det er sikkert, at, er der noget Sted, hvor det kan siges, at saadanne Revisionsbestemmelser have nogen Berettigelse, saa maa det være netop ved Lønningsslove og hvad dermed staar i Forbindelse; men vist er det dog, at ogsaa disse Revisionsparagrafer vare blevne en Slags Svaghed, en Uvane hos den lovgivende Magt, og at man satte Revisionsbestemmelser ind i snart alle Love, hvad enten de passede eller ikke. Jeg tror nu ikke, at det er rigtigt at sætte en saadan Bestemmelse ind nogetsteds, thi det er overordentlig vanskeligt i Forveien at afgjøre, om 10 Aar er den rette Periode, eller 5, 7 eller 15 Aar er det, og naar Forholdet stilles saaledes, at Loven dog bliver ved at gjælde, indtil der gjennem Revision er skabt en ny Lov, og paa den anden Side enhver Del af den lovgivende Magt har Ret til at foretage en Revision eller give Impulsen til denne, naarsomhelst den vil, saa anser jeg det for at være en Overflødighed at indsætte en saadan Revisionsbestemmelse; jeg anser det tillige for skadeligt, og det af to Grunde, for det Første, fordi en saadan Bestemmelse forhindrer den naturlige Fasthed i Forholdene, som maa størstes bevaret over Alt; hvor ikke forandrede Omstændigheder gjøre en Forandring nødvendig, og dernæst, fordi den har den Ulempe, at den i en betydelig Grad forpøger Arbejdet for den lovgivende Magt, thi disse stadig tilbagevendende Love kræve Tid og aandelig Anstrængelse, der virkelig kan anvendes paa en bedre Maade. Jeg tror saaledes, at den Bestemmelse, at Revisionsfristen blev forandret fra 5 til 10 Aar, vel